

bleven det eller dog er stærkt i Færd med at blive det, nemlig derved, at den højere Almenskoles Lærerkorps gennemgaaende bliver konfessionsløst. Det kan ingen Verdens Vold eller Magt forhindre, og den højtærede Minister vil ikke med sin bedste Villie kunne sætte igennem, at der ved den højere Almenskole i Danmark skabes et Lærerkorps, der bliver noget andet og mere end konfessionsløst. Og er det saaledes, at Afkristningen indenfor Lærerstanden er i saa god Gang, er der ingen, der kan borge for, at den ikke fortsættes længere ned. Men i saa Fald vil der ikke blive taget Hensyn til den Stemning, at vi ikke skulle have konfessionsløse Skoler. Derimod maa der tages Hensyn til Lærernes Samvittighed. Det vil for Fremtiden blive en overordentlig vanskelig Sag for en Lærer, der søger et Enelærereembede paa Landet, i sit 25 Aar at gaa ind i denne Stilling, han maaske aldrig forlader, selv om han skifter fra en Skole til en anden. Det vil blive en overordentlig vanskelig Samvittighedssag for en saadan Lærer paa Forhaand at forpligte sig til at være Lærer i Religion hele sit Liv igennem. Hans Udvikling er ikke modnet, naar han er 25 Aar. Han kan, naar han er 35 Aar, staa paa et ganske andet Standpunkt, end han stod paa den Gang, han med god Samvittighed gik ind i en konfessionel Lærergerning. Det, der er Tale om, er altsaa ikke om, hvorvidt Stemningen i vort Folk er for det ene eller det andet. Det kan være en bitter og jernhaard Nødvendighed, der fremskynder Udviklingen, og saa kan det ikke nytte at beholde nok saa mange Religionstimer paa den offentlige Skoles Skoleplan, for saa bliver den offentlige Skole konfessionsløs, og saa bliver den private Skole Menighedens Tilflugt.

Maa jeg saa endnu gøre et Par Bemærkninger om Festen i Ribe? Jeg troede, at jeg formede de Bemærkninger, jeg tidligere gjorde herom, saaledes, at Tilhørerne maatte forstaa, at jeg ikke vilde drage den højtærede Minister til Ansvar for de Ting, jeg nævnte. Jeg beklager, at det ikke lykkedes mig. Det var ikke min Mening at gøre Ministeren ansvarlig for, hvad jeg paatalte. Det var kun min Tanke at give en Følelse Luft, som jeg vist deler med adskillige andre, og som jeg trængte til at lette mig for. Det ene Punkt, Koncerten, skal jeg ikke tale videre om. Derimod vil jeg sige noget om det andet: de fremmede Gæsters Nærværelse. Hvis der havde været Tale om officielle Indbydelser, som de i Almindelighed udsendes ved andre saa-

danne Fester, og man da havde fundet det nødvendigt at indbyde officielt de Personer, hvis Nærværelse jeg fandt pinlig ved en saadan Lejlighed, skulde jeg ikke have sagt eller gjort det allermindste i den Anledning, det skulde jeg have bøjet mig for. Men der har slet ikke været Tale om nogen Indbydelse. Det har jeg heller ikke sagt. Jeg har kun sagt, at disse Mennesker fik Adgang til en Fest, hvortil man ikke kunde skaffe en stor Mængde danske Mænd og Kvinder Indbydelse, fordi der ikke var tilstrækkelig Plads og Adgangskort. Naar det kun gjaldt om at svare paa en privat Anmodning fra disse Gæster, om de ikke kunde komme med, og man var i den Situation, at man maatte svare nej til en stor Del af saadanne Anmodninger, synes jeg, at disse Gæsters Nærværelse kunde være undgaaet. Det var pinligt for mange at bemærke, at de vare til Stede. Jeg synes ikke, det kunde være saa svært at forebygge det.

Sveistrup: Jeg ønsker først at gøre nogle korte Bemærkninger angaaende Ministeriets almindelige Politik, og jeg skal da særlig forme dem som en Replik til det ærede Medlem for Københavns 13de Valgkreds (Meyer). Han udtalte, at den Politik, Ministeriet følger, ikke fulgte de Fodspor, der vare angivne af Venstre i gamle Dage, og nævnte i den Forbindelse Bergs og Hørups Navne. Hvad nu Hørup angaar, saa har han jo selv været med til at inaugurere Ministeriets Politik, og derved skal jeg ikke dvæle. Han har jo heller ikke spillet en saadan første Mands Rolle, saa man kan paavise hans Stilling i den tidligere Tid. Men han har fulgt den Politik, som Partiet fulgte.

Den Politik, Ministeriet følger, kan karakteriseres saaledes, at det overfor Landstinget ikke ønsker Kamp. Det søger at undgaa Kamp og søger gennem fredelig Forhandling ad Overenskomstens Vej at fremme de Formaal, det tilstræber. Denne Politik er i Overensstemmelse med og den eneste, der kunde være i Overensstemmelse med Venstres Udtalelser i gamle Dage. Jeg skal i saa Henseende henvise til saadanne officielle og betydningsfulde Udtalelser som dem, der ere fremkomne i Folketingets Adresser til Kronen. Vil man gennemgaa de Adresser, der fremkom i 1873, 1883 og 1885, gik de alle ud paa det samme, at konstatere det uheldige Forhold, der var til Stede derved, at der manglede politisk Overensstemmelse mellem Ministeriet og det folkevalgte Ting. De stille